

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Система вищої освіти в Україні, зазнала серйозних змін після 24 лютого 2022 року, коли російська федерація розпочала проти України повномасштабну війну. Війна внесла порушення в життя суспільства, зокрема і у вищу освіту, постали важливі завдання: як зберегти спокій і мотивацію до роботи й навчання, у який спосіб набути нових знань, умінь і навичок.

До початку війни освітня сфера нашої країни працювала в умовах пандемії та обмежень, пов'язаних із захворюваністю на COVID-19. Все це змусило організувати освітній процес до нових умов, а саме військово адаптованим. Тоді на перший план вийшли питання створення безпечного середовища і запровадження дистанційного формату навчання. Після початку війни ситуація у вищій освіті України ще більше ускладнилася. Учасники освітнього процесу опинилися в різних умовах: одні змушені покинути Батьківщину і стати біженцями у чужій країні, переживати адаптацію і при таких обставин здійснювати навчання, комусь доводиться жити в Україні, перебувати в інформаційному вакуумі та психологічно потерпати від повітряних тривог. Як говорив міністр освіти С.Шкарлет на Світовому освітньому форумі: «Українська освіта кровоточить, тяжко поранена, але жива і сильна, вона бореться».

Важливою складовою якісного навчання є психологічна атмосфера, позитивна налаштованість як викладача, так і студента. Варто пам'ятати, що реалії війни (вибухи, втрата знайомих, друзів, рідних, новини з фронту) призводить до різних реакцій психіки: від стресів, до важких травм. Кожна людина потребує психологічної підтримки, а в умовах освітнього процесу таку підтримку має забезпечити викладач. Він повинен бути тактовним, чуйним, не загострювати увагу на проблемах у знаннях, цікавитися настроєм та справами студентів.

Якщо, в період пандемії умови для дистанційного навчання у всіх категорій студентів були однаковими, то в умовах воєнного стану виникли питання наявності матеріально-технічної бази та інших соціально-психологічних аспектів. Найбільш поширеними проблемами технічного характеру є:

- відсутність або обмеження доступу до індивідуальних технічних засобів навчання;
- обмеження доступу до інтернету (відсутність інтернет-зв'язку);
- наявність перебоїв з освітленням та інші.

Тому студенти мають працювати більш самостійно.

Самостійна робота студентів (СРС) останнім часом набуває особливого значення в навчальному процесі. Вона сприяє досягненню такого рівня, коли студент може без сторонньої допомоги і підказки ставити мету своєї діяльності, знаходити необхідні для її реалізації знання і способи діяльності; планувати свої дії, співвідносити отриманий результат з поставленою метою. Іншими словами, йдеться про формування самостійності як якості особистості.

Як можна реалізувати СРС? На допомогу викладачам приходять сучасні інформаційні технології, наприклад Moodle або GoogleClassroom. Використовуючи дані системи, викладач може добитися від студентів високого рівня засвоєння матеріалу.

Застосування сучасних інформаційних технологій у організації самостійної роботи має ряд переваг:

- можливість вибору студентом індивідуального режиму роботи;
- навчальний матеріал подано на сучасному рівні;
- можливість переносу навчального матеріалу на електронні носії;
- варіативність завдань з урахуванням можливостей та здібностей студентів;
- підвищення професійної мотивації студентів;
- можливість об'єктивного електронного контролю за станом засвоєння студентом необхідного навчального матеріалу.

Сучасні технології дозволяють студентам більш ефективно використовувати свій вільний час та підлаштовувати під себе навчання у вищому навчальному закладі. Але, як зазна-

чають психологи, взаємодія в групі мобілізує студентів, дозволяє їм більш гнучкіше використовувати свій навчальний час.

Раціональна організація самостійної роботи студентів з використанням комп'ютерних технологій дозволяє не тільки посилити роботу в засвоєнні навчального матеріалу, а й закладає основи подальшого самовдосконалення, а інформаційно-освітнє середовище визначає самостійну роботу студента як незалежну, пріоритетну та творчу.

Таким чином, грамотно поєднавши навчальні заняття та СРС, розробивши відповідні дистанційні курси, використавши інформаційні технології, дозволить значно підвищити якість освітнього процесу в цілому і вивести заклади вищої освіти на новий якісний рівень.

Над вирішенням вищезазначених проблем працює як, Міністерство освіти, так і кожний університет. Заклади вищої освіти визначають специфіку реалізації освітньої діяльності та нагальне вирішення проблем. Проте ні діяльність міністерства, ні навчального закладу не буде досягнуто без дієвої участі відповідальних студентів. Саме завдяки студентам, які діють свідомо, застосовують свої знання на практиці, самостійно приймають рішення, сьогоднішні виклики є здоланими, а проблеми вирішуваними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Волощенко Є.І. Нові виклики та можливості для навчально-наукової діяльності в умовах війни в Україні. Освіта в умовах війни: реалії, виклики та шляхи подолання: матеріали II Форуму академічної спільноти (20–24 червня 2022 року, м. Дніпро; Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури») / Упоряд. М. В. Савицький, І. П. Мамчич. Дніпро : ДВНЗ «ПДАБА», 2022. С. 15-17.
2. Богданова Т.Є. Наукова творчість – важлива риса фахівців нової генерації. Підготовка фахівців нової генерації – завдання вищої освіти : тези науково-методичної конференції кафедр університету (29 – 30 листопада 2017 року). Харків : Український державний університет залізничного транспорту, 2017. С. 126-132.
3. Психологічні проблеми студента та викладача в умовах воєнного стану URL: <http://file:///D:/ZSMU/Desktop/Skladanovska-M.G.-Psychologichni-problemy-studenta-ta-vykladacha-vumovah-voyennogo-stanu.pdf>
4. Скиба М. Освіта ніколи не буде такою, як до війни. URL: <http://https://osvitoria.media/experience/osvita-nikoly-ne-bude-takoyu-yak-do-vijny-mykola-skyba-proostanni-osvitni-tendentsiyi/>

Ребрії А.М., Сумський національний аграрний університет, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН ІНСТРУМЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

В умовах сьогодення спостерігається швидкий темп розвитку інформаційних технологій, невпинно зростає кількість користувачів інтернету, постійно з'являються різні пристрої, покликані спрощувати життя сучасної людини. Такі зміни впливають на всі сфери життя, включаючи і освіту.

Організація спілкування та співробітництва можлива як за допомогою традиційних методів навчання, так і за допомогою інтерактивних та хмарних технологій. Набувають популярності нові організаційні форми навчання, які не обмежуються аудиторією, зокрема навчальне співробітництво з використанням комп'ютерних технологій.

Важливою складовою ефективного використання електронних ресурсів для організації співпраці на заняттях є вміння підбирати інструменти та створювати контент. Викладач повинен вибрати програмне забезпечення, яке відповідає потребам навчального процесу.

Дисципліна «Нарисна геометрія та комп'ютерна графіка» це одна із навчальних дисциплін, які складають основу інженерної освіти. При вивченні цієї дисципліни використовуються сучасні форми навчання (проблемні, оглядові лекції, лабораторні заняття із застосуванням комп'ютерної та телекомунікаційної техніки, інтерактивні заняття з навчанням одних студен-